

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništva naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravništvo „Slov. Naroda“.

„Nationalkirche.“

To je še vselej takó bilo, in takó menda tudi ostane! Kadar pri nas kdo izreče frazo, ki boža nemško uho, takóž čitaš potem tisto frazo gotovo po vseh nemških listih, katoliških in nekatoliških; čitaš jo zabeljeno z zloradostnim dovtipom, češ, saj nas res ubogajo, pridni učenci tó! — Mil. g. knezoškof Ljubljanski rekel je oni dan v cecilijanskem društvu, da ne odobráva prizadevanja tistih ljudi, ki hočejo v naših cerkvah tudi pri slovesnih opravilih národno petje, še manj pa da je prijatelj težnjam nekaterih, ki želé, da bi se uvedla slovenska liturgija pri nas. Kajti (rekel je g. škof) katoliška cerkev ni nikakršna národna cerkev — nationalkirche! Poslednji stavek se zdi lapidaren in „sopozapóren“ za tistega namreč, ki ni nikdar v svojem življenji 5 minut dolgo mislil, niti ne pozná 5 listov iz zgodovine katoliške cerkve, niti njenih liturgičnih razmér . . . . . „Aj, vi prenapetneži slovenski, ki ne veste, česar zahtevate! Vi hočete, da bi se namesto latinskega

jezika, ki je vendar po vsem svetu v katoliški cerkvi jedini liturgični jezik, — uvedel (staro)-slovenski jezik! Za Bóga, kaj Vam pride na misel! Ali ne veste, da je latinski liturgični jezik tista vez, ki veže razprostrano katoliško cerkev po svetu? Vi hočete torej, da bi naše slovenske škofije, vsprjemši (staro)-slovenski liturgični jezik, ponižale se do — nationalkirche! Vprašam Vas: Ali se rabi kje v katoliški cerkvi razen latinskega jezika kak drugi jezik? Ali res verjamete, da je sv. Metod svoje dni na Moravskem mašo služil v slovenskem jeziku? Ali res verjamete, da bi bili na svetu kje rimokatoliški kristjani, ki imajo sv. mašo in druga liturgična opravila v slovenskem jeziku? Verjamete li res tisto pravljico, da se v današnjih dneh, v 19. stoletji, v Evropi, v Avstriji, v škofijah: senjski, krški (Veglia), šibeniški, spletski in zadarski sv. maša služi v slovenskem, staroslovenskem jeziku, in da se sv. evangelij včasí peva celo v moderni srbohrvaščini?! In kaj tákega, mislite, da bi trpel sv. oča v Rimu? No, če verjamete takim bajkam, potem sem do trda prepričan, da verjamete tudi, ka se bere sv. maša pri nekaterih rimokatolikih dandanes tudi n. pr. v grškem, armenskem . . . . . jeziku! — Jaz kot škof bi vendar moral vedeti, da se sv. maša nikjer na svetu pri rimokatolikih ni čitala in se ne čita v nobenem drugem jeziku, nego v jedinem, samem latinskem! Vi pa hočete zdaj kar najedenkrat nekaj popolnem novega, nekaj nečuvenga, ker hočete imeti slovensko liturgijo namesto latinske. Ali jaz pravim: Katoliška cerkev ni nikakršna nationalkirche, ampak za vse národe, ki pa vsi imajo dozdej samo latinsko liturgijo!“

Ali nima — govorimo zdaj naravnost — besede g. knezoškofa drja. Misli, govorjene v cecilijanskem društvu, gorenjega pomena? In mi pravimo v oigled faktom, da so besede g. škofa gola fraza. Ne! Ako bi hteli biti zločesti, lahko bi trdili, da so njegove besede več, nego gola fraza, namreč težko razžaljenje za tiste rimokatolike, ki se poslužujejo še dandanes staroslovenskega jezika. Kateri jezik pa hoté naši „fanatiki“, če ne staroslovenskega?

Mi vemo da so katoliki senjske, šibeniške, krške (Veglia) itd. škofije zaradi svojega slovenskega liturgičnega jezika še vedno dobri katoliki, da ne stojé v nobenem razkolniškem, separatistnem razmerji nasproti občni katoliški cerkvi. Kakó se more torej reči, da se v naših škofijah ne bi smela uvesti slovenščina za liturgični jezik, ker — katoliška cerkev ni nikakršna národna cerkev — nationalkirche??

G. knezoškof razžali s svojo „nationalkirche“ seveda tudi zjednjene Grke in Armence, kateri ne rabijo latinskega jezika pri božji službi. „Nationalkirche!“ Taki bi lahko rekel g. dr. Missia, če bi n. pr. Nemci zahtevali liturgijo v staronemškem jeziku, ker zgodovina nikjer ne priča, da bi se bil kdaj kje na svetu v katoliški cerkvi rabil nemški jezik za liturgični jezik. Ako pa želimo mi Slovenci za liturgični jezik svoj staroslovenski jezik, potem tá želja prav za prav ni nič novega, to ni nobena novotarija v zlem pomenu. —

Mi hočemo tedaj g. knezoškofa Ljubljanskega za zdaj zagovarjati zaradi njegovih besed, izrečenih v cecilijanskem društvu, namreč, da si g. knezoškof pri besedah: „katoliška cerkev ni nikakršna národna cerkev — nationalkirche“, sploh ničesar mislil ni, ampak da mu je ta fraza kar takó mehanično prišla na jezik! Vidi se g. knezoškofu, da je dolgo časa bival mej Nemci, kateri sovražijo vse, karkoli je slovanskega, torej tudi slovanski liturgični jezik.

G. knezoškof je v rečenem društvu tudi rekel, da bi slovenska liturgija razdvojila narod in klerus. Tako more govoriti samo tisti, ki ne pozná svojega národa! Kdor pa živi mej svojim národom, ta dobro vé, kakó dobro dene ljudem, ako slišijo tudi pri najsvetejših opravilih v cerkvi svoj ali saj svojih očakov jezik.

V obče čislajo vsi prosvetljeni duhovi dragoceni zaklad slovenskega liturgičnega jezika, mej njegovimi čestitelji je sam rimskokatoliški škof Strossmayer, kateri piše v jednom svojih ženskih pastirskih listov: „Po nekem posebnem čudesu milosti in dobrote božje vzdržala se je do današnjega dne v sredini našega naroda navada, da

LISTEK.

Nastopno berilo iz slovanoznanstva prof. Legera v Parizu.

(Le monde slave au XIX. siècle. Leçon d'ouverture du cours de langues et littératures d'origine slave professé au collège de France par M. Louis Leger. Paris, 1885 in 8° cnp. 31.)

Sedanji čas so slovanske stolice skoro po vsej zapadni Evropi in na vseh višjih učnih zavodih izimši neko malo število držav zlasti manjših, namreč: Holandsko, Belgijo, Švico, Portugalijo in Španijo. Sta pa tudi v vzhodni Evropi dve državi, katerih zgodovina se ne da dobro razumeti brez slovanske zgodovine, ker sta naroda, ki sestavljata ti državi, bila vedno v zvezi s Slovani, odkar so ti nastopili v zgodovini, in sta še tudi sedaj. Ti dve državi sta Grška in Rumunija, kateri še sedaj na svojih vseučiliščih nemata slovanskih stolic. Misli bi kdo, da bi baš Grki in Rumuni izmed vseh ne-slovanskih narodov najprej morali imeti take stolice, zlasti Rumuni! Kako bogate plodove dajale bi take stolice na Grškem in Rumunskem za etnografijo, zgodovino in slovstvo ne le južnovzhodne, ampak tudi vzhodne Evrope in razen tega tudi za

zgodovino izobraženosti v Evropi. Znanstvena dela grških in rumunskih slavistov razsvetila bi marsikatero temno dobo vzhodnoevropske zgodovine. S tega stališča moramo reči, da bi take stolice za Grke in Rumune bila prava potreba, dočim so v zapadni Evropi večkrat le razkošnost. Škoda, da premajhno poznanje državnih potreb in političke strasti še vedno ne dopuščajo, da bi se pri teh narodnostih res uresničila tako važna stvar . . .

Francija bila je jedna prvih zapadno-evropskih držav, ki si je osnovala slovansko stolico in slavistika ima tam že tretjega predavatelja. Res je, da prva dva oficijalna slavista nesta bila Francoza, ampak Poljaka: Mickievicz in Hodzko. Pa po primerno kratkem času, — od 1840 leta, ko je bila ustanovljena ta stolica — dobila je tudi Francija svojega slavista Francoza L. Legera, ki je poznat po svojih delih v francoski literaturi, ki so po večjem popularna. L. Legèr zasel je nedavno to stolico in 16. aprila tega leta imel svoje nastopno berilo v Collège de France. Da bi bili kratki, povemo sodbo nekega Rusa o njem, ki je je slišal. Kakor vse „lessons d'ouverture“ bilo je tudi to berilo popularno in lahko umljivo, zraven pa tudi zanimivo. Legèr-a so ravno kar izbrali članom „Collège de France“ in bil je z začetka malo boječ. Pri

predavanji so bili navzočni Renan, Guizot, Sardou, Breal, Gaston, Paris in še nekoliko profesorjev, dijakoni pravoslavne cerkve in mnogo Rusov, Srbov, nekaj Poljakov in Francozov. Razlagal ni toliko učeno, kakor stvarno. Res da se ne dajo zanikavati nekatere pomanjkljivosti, a temu je morda krivo to, da je predavatelj skušal vse le ob kratkem narisati. Ko je omenil v kratkih besedah, kako je v Franciji s slavistiko, ter tudi omenil Hodzkega, prešel je k zgodovini začetka te stolice in k Mickieviczu. Razlagal je mnenja tedanjih Francozov o Slovanih in slavistiki in pri tem narisal položaj Slovanov v sedanosti in končal je predavanje s tem, kak pomen ima slavistika za Francoze, francosko znanstvo in slovstvo. Najzanimivejši del predavanja je bil, ko je navajal razne vzglede, mnenja in ugovore francoskih poslancev, ko se je zbornica posvetovala o osnovi take stolice. Mnogo jih je nasprotovalo osnovi take stolice, češ da ni vredno, baviti se s Slovani in slavistiko. Pa našel se je poslanec — baron de Gerandeu, filozofski izobražen mož, kateri je goreče zagovarjal osnovo te stolice in z vnetim in lepim govorom dokazal, da je slavistika velike važnosti za znanstvo in vsled tega bilo je dovoljeno osnovanje te stolice.

se sv. maša zapadnega (rimskega) obreda služi in poje v slovenskem jeziku. Na to sveto in s posebnim apostolskim dovoljenjem za veke potrjeno navado zaganjali so se vekovi in vekovi, pa dasi so jo na mnogih krajih zares iz sv. maše in iz naših cerkv iztisnoli, vendar je, hvala Bogu, neso mogli popolnem zatreti. Še se razlega naš slovenski jezik pri sv. maši v zapadnih straneh naše domovine; ni je moči na svetu, katera bi mogla danes zatreti slovensko besedo pri božji službi ter iztrgati jo iz ust pobožnega ljudstva! — Tako govori rimokatoliški škof Strossmayer, kateri vé, da zaradi tega, če se rabi od Metodovih časov posvečeni, autorizirani slovenski liturgični jezik, katoliška cerkev še ni „nationalkirche“. Ej, saj že mali šolarji vedó, da mej znakovi rimokatoliške cerkve ni latinski liturgični jezik, ker katekizem pravi: „Sveta rimska katoliška cerkev je vidni zbor vseh pravo-vernih kristjanov, ki verujejo jedne nauke, prejemajo jedne zakramente, ter stojé pod jednim poglavarjem — rimskim papežem.“ —

Nechemo nadalje preiskávati, zakaj so baš naši slovenski škofje takó nervozni, kadar čujejo o slovenskem liturgičnem jeziku. Razlog tej nervoznosti mi dobro vemo in menda tudi naši bralci, ki znajo kaj misliti. —

Samo jedno še: Leto Metodovo se nagiba svojemu koncu. Prilika, da bi se bil izprosil pri rimski stolici privilegij naših očakov in naših bratov okolu 60 milijonih, rabiti slovenski jezik pri sv. liturgijah, je zamujena, ker: „der grosse Moment fand ein kleines Geschlecht!“ Ali namesto, da zabavlja na sveti liturgični jezik slovenski, psujete delo sv. apostolov Cirila in Metoda, psujete sami sebe, svoj narod in okolu 60 milijonov Slovanov: premišlujte raji poleg skrbi za svoje latifundije nekaj bolj dostojnega. Premišlujte, kako bi se dala cerkvena liturgija prenoviti in pre-roditi kar se tiče jezične oblike, da bi odgovarjala vsemogočni národni ideji. Delajte na tó, da bo národ slísal cerkvene liturgije v razumljivem jeziku; potem boste gotovo manj razloga imeli vzdihovati: „Vera peša, vera peša!“ —

Philalethes.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. oktobra.

Baron Gödel priobčil je v Politiki sledečo izjavo: „Resnica je, da sem izstopil iz kluba iz stvarnih razlogov, nikakor pa ne nameravam kot uskok pridružiti se kakemu drugemu klubu in glasovati proti svojim dosedanjim tovarišem. Zmatram pa za svojo prvo in najvišji dolžnost, zastopati koristi svojih volilcev, ko bi to tudi nasprotovalo klubovim sklepom. S samim odtegovanjem pri glasovanju pa po mojih mislih še ne spolnim te dolžnosti, to sem pokazal tudi vlani pri debati o zemljiškem davku, ko nesem samo glasoval proti sklepom večine, ampak tudi govoril. Da bodem imel popolno svobodno roko, ko bi bile koristi mojih volilcev v nevarnosti, sem izstopil iz kluba, ne da bi bil kaj premenil svoje politiško prepričanje, kateremu hočem vedno ostati veren.“

Državno sodišče se je izreklo, da je okrajno glavarstvo v Zloczovem 43 virilnih volilcev

protipostavno upisalo v volilno listo. Po volilnem redu za Galicijo ima namreč virilni volilski glas v kmetijski občini vsak, kdor ima kako posestvo uknjiženo v deželni deski, pa zaradi preniklih davkov ne voli v veleposestvu. Teh 43 volilcev ima sicer posamične parcele upisane v deželno desko, nikakor pa ne posestev, zaradi tega jim je državno sodišče odreklo virilno volilsko pravo. Dobro je omeniti državno sodišče, ko bi imel vsak, kdor ima kako v deželno knjigo upisano parcelo, virilno volilsko pravico, bi se kmalu lahko primerilo, da bi taki lastniki odločevali pri volitvi. Razdelilo bi se kako veleposestvo v majhne kosce in bilo bi več virilnih kakor pa voljenih volilskih mož. Radovedni smo, ali bode sedaj državni zbor ovrgel volitev grofa Stadnickega, ko je državno sodišče tako razsodilo. Poljski listi so že poprej zatrjevali, da razsodba državnega sodišča ne bode imela nobenega upliva na veljavnost volitev. Nam se pa vendar čudno zdi, da bi nepostavna volitev, vendar bila veljavna.

Česki deželni budget določil se je za prihodnje leto na 8,005.000 gld. Deželni odbor predlaga, da se naloži 30½% deželne priklade, kakor jo je bilo tudi letos.

Vnanje države.

Veleposlaniki v Carigradu imeli so včeraj predposvetovanje, da so se dogovarjali, s čim da naj bi se bavila konferenca. Sicer se še nič ne da sklepati, kaj bode sklenila konferenca. Govori se sedaj, da bodo najbrž sklenili, da se ustanovi vsaj na videz status quo ante. Ker pa zapadne vlasti neso zato, da bi turške čete silile Bolgare k pokorščini bode konferenca poskušala se najbrž mirno pobotati z njimi. Priporočila bode sultanu, da bolgarskega kneza imenuje vzhodnjermelijskim guvernerjem in se h kratu spremeni nekoliko statut vzhodnjermelijski. Res da Srbi in Grki preté, da bi v tem slučaju začeli boj, vendar so vlasti prepričane, da tega ne bodo storili proti volji vse Evrope.

V Srbiji se vlada neki že boji, da bi bolgarske čete ne zmagale, ko bi prišlo do vojne. Do sedaj so se Srbi vedno zanašali, da bode tudi Turčija napala Bolgarsko in tedaj bi zmaga ne bila težavna. Sedaj se pa kaže, da Turki nemajo posebnega veselja posluževati se sile proti Bolgarom in se bi najraje z njimi mirno pobotili. Zato so pa poslednji lahko poslali večino svojih polkov na srbsko mejo. Razen tega se je pa bati, da za hrbtom srbski vojski ne bukne ustanek v okrajih Niš, Pirot, Leskovac in Vranja. Ministri neki očitajo kralju, da je tako dolgo odlašal z vojno, da so se Bulgari dobro pripravili.

Grki so sklicali pomorske rezerve. Zbornica je pritrdila v drugem branji vsem kreditnim predlogam, katere je predlagala vlada. Dokler traja mobilizacija, se bode od uradniških plač in pri vseh drugih izplačilih iz državnega zaklada utrgovalo po 5%.

Še ni urejena afganska meja, že se kaže kal novega razpora. Kakor se iz Merva poroča, prišla je tja deputacija iz Mejmanaha, katera se je pritoževala zaradi pritiskanja od afganskih vlastij in prosila ruske pomoči. Rusom je to kakor nalašč. Ako bodo Angleži kaj storili na Balkanu, kar ne bode Rusom ugajalo, bodo takoj udrli v Afganistan. To bode pa Angležem napravilo tem večje sitnosti, ker se bodo najbrž zapleli z Birmo v vojno.

Nemški državni zbor sklical se je na 19. dan novembra. — Včeraj so bile na Pruskem volitve volilnih mož za deželni zbor. Izid še ni znan. Najbrž so liberalci zgubili zopet nekaj sedežev. Vlada bi bila rada, da bi konservativci sami pridobili večino toda to bode težko šlo. Najbrž bodo še nadalje odločevali v zbornici katoliki. Na katero stran

se bode obrnili, tam bodo večina in vlada bode prisiljena kolikor toliko ozirati se na njih želje.

Belgijski konservativci neki nikakor ne bodo hoteli dovoliti povišanja stroškov za vojaščino. Ravno tako se bode tudi odločno upirali osnovi rezerve. Ko bi potem noben general ne hotel prevzeti vojne ministerstva, se bode pa poklicala kaka civilna osoba za vojnega ministra.

Dopisi.

Iz Celovca 28. oktobra. [Izvirni dopis.] Po brz. javnem potu naznanili smo Vam preteklo nedeljo večer veselo vest, da se je v Celovci ustanovilo „poddružno šolsko društvo sv. Cirila in Metoda“.

Vabilo, katero je izdal starosta koroških Slovencev, mnogozaslужni gospod prof. And. Einspieler in na katere upisalo se je v najkrajšem času nad 40 članov, slove:

„Častitim slovenskim rodoljubom v Celovci! Slovenci smo srečni in veseli, da se nam je dovolila toliko potrebna šolska družba sv. Cirila in Metoda. — Po vseh slovenskih krajih se snujejo podružnice. Srčno želim, da tudi v Celovci napravimo tako podružnico in zato vabim č. gg. rodoljube v Celovci, naj se oglasijo kot udje Celovške podružnice s svojim podpisom na tej poli. Kakor hitro se oglasi 20 potrebnih družnikov, sklical se bode prvi zbor Celovške podružnice.

V Celovci, dne 14. oktobra 1885.

And. Einspieler.“

Na podlagi tega vabila ni bilo dvomiti, da se takoj oglasi dovoljno število družabnikov, kajti že samo podpis Einspielerjev bil nam je v to porok.

V nedeljo 25. t. m. zbralo se nas je tedaj blizu 30 članov v dvorani katoliškega rokodelskega društva v prvo posvetovanje. Predsednikom zborovanja volil se je jednoglasno tukajšnji trgovec gospod Roszbacher, mož že osivelih las a nepremakljiv v svojem národnem prepričanju in navzlic groznim ter vednim pritiskom tukajšnjih Nemcev trdno in zvesto udan majki Slavi. — Ko g. predsednik skupščini predstavi navzočnega g. vladnega zastopnika, naprosi g. Haderlapa, da prečita pravila glavnega društva v Ljubljani in podružnična pravila. Slednja so se po prečitani nespremenjena vzprejela in volil se je „per acclamationem“ začasni odbor treh članov, in sicer predsednikom gospod prof. And. Einspieler, blagajnikom gosp. Vekoslav Legat in tajnikom g. Filip Haderlap. — Ta odbor ima sedaj nalog, v najkrajšem času vse potrebno ukreniti. — Poddružnica pravila v petih izvodih z ulogo vred so se takoj drugi dan tukajšnji deželni vladi v potrjenje predložila in kakor hitro so se ista od slednje pregledala in potrdila, bode počelo društvo tudi vsestransko svoje delovanje.

Pri tej priliki ne moremo si kaj, da bi ne grajali nepostavnega ravnanja tukajšnjega mestnega magistrata, oziroma nekaterih njegovih uradnikov. — Kolikor znano, stojijo slednji v najtesnejši zvezi s uredništvom „Freie Stimmen“ v Celovci, in ker je predpisano, da se mora vsako zborovanje prej v uradu objaviti, je jasno, da Slovenci v Celovci dadó z takimi objavami vedno mnogo „štifa“ tudi zloglasnim „Freie Stimmen“, za koje v enakih slu-

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

XVIII.

V tej tesnobi vzravnal je Vojteha pogled na bližaječo se nesmrtnost. Poslednja pola njegovih pesnij bila je dotiskana. Za kratka vzprejel je celo knjižico. Čimbolj se je bližala ta doba, tembolj ga je nadvladovala zimska napetost in razburjenost, tembolj ga je tlačila pomisel na hitro slavo in v ozadji nesrečna ljubezen do Lidunke. Sedaj pa, ko je držal v roci tiskano zbirko svojih pesnij, ni imel radi literarnih zajemov nobenega zanimanja več za vas in hotel se je brez odlašanja vrniti v Prago, da bi tam z neposredno bližino použil utise svoje zkirke na ožje in širje literarne kroge.

Le z veliko silo ga je pregovoril Stoklasa, da bi počakal pisma Ezopovega o izstriževanju in brezodkladnem pošiljanju vseh dotičnih kritik.

Nestrpljivi Vojteh hojeval je na to vsak dan sam na pošto v bližnje mestice. Konečno! Konečno! S tresočo se roko odpre pismo Ezopovo precej pri izhodu poštnega poslopja in pregleda hipno izstrižek, ki je bil v njem; zbledi, izstrižek in pismo padeta mu iz roke. Kdor ga je pozoroval v tem

trenotku, spomnil se je gotovo, da je vzprejel vest o smrti najdražje osebe.

Pobere izstrižek in pismo, prečita kritiko z nova in preleti v nadi, da najde tam morda kako razjasnitev te uganke, Ezopovo pismo. Ah, ni bilo tam, kar je mislil! Ni stalo tam, da je izstrižek gola šala, s kojo je hotel prijatelja samo za trenotek ustrašiti. Slaba bila je res uteha, da se ta kritika sploh obsoja in pridevek, da pripravljaja Ezop za adresata prijetno iznenadenje, zvenel je poleg te kritike in potrdila njene istine kakor otrovni sarkazem.

Po poti proti domu čital je Vojteh z nova in z nova usodno kritiko, kakor bi upal, da je ni precej razumel, da ji je podložil preveč neugodni nezmisel. Ali kakor je čital in čital, vsaka beseda bila je dvoostro otrovano bodalce, zadirajoče se v njegovo srce. Niti iskre nadarjenosti, niti sluha izvornosti — niti pableska zdravega mišljenja ali streške pravcatega čuta! To je grozno. To vse je mogel ta človek napisati, mirno napisati na trpežljivi papir! Da skrpiti i s svojo pretresajočo kritiko trnje zasmehov, utisniti mu je na glavo v posmeh občinstva!

Kako bi mogel naslikati vse čute, ki so se valili v notranjosti Vojteho v tej ritenski cesti!

Sedaj se je udal temnemu obupu nad uničenimi krasnimi sanjami življenja, sedaj je klel kritika, sedaj se je tešil z nado, da kateri drugi drugače oceni njegovo delo, sedaj ga je zopet peklo, da se je našel pri najmanjšem precej t. jedini in baš prvi.

Utrujen odpočije v lesu pod šumnimi borovci pri bobnečem potoku. Voda se je lesketala tako jasno v polni solnčni zarji, modri kačji pastirji preletavali so tako veselo nad okroglim listjem, vse okoli je dihalo s tako blažino, da je ubožec za hip vse pozabil in da se mu je zdelo vse goli strašlivi sen. Toda pogled v naročje na izstrižek ga je preveril o grozni resnici.

Do jutra je otopela nekoliko ost prvega utisa in prevladala nada, da bode prihodnja kritika pravednejša. Z novo nestrpnostjo je hodil na pošto in za časa je nesel od tod novo pretresajočo kritiko z zopetno uteho Ezopovo, da se i ta kritika splošno obsoja in z dostavkom, o prijetnem iznenadenju.

A preganjale so ga vesti Jobove. Niti jedna sodba prijazna, dasi si v obsegu čisto nasprotujejo; bilo je, kakor bi se pisatelji samo zato postavili na jedno stališče, da bi mogli auktorja ometati od vseh strani s kamenjem in blatom.

(Dalje prih.)

čajih prav po očetovsko skrbé našega mestnega magistrata organi, ki jim take novice kar gorke donesajo, v kar nam je dokaz to, da smo v petek popoldne šele zborovanje pri magistratu oglasili, a v soboto v jutru donesle so „Freie Stimmen“ v svoji 43. številki svojim pičlo merjenim naročnikom in čitateljem že notico, katera ne daje najboljšega spričevala toli naglasanemu omikanju in izobraženju tukajšnjih Nemcev „der schärfsten Topart.“

Da bodo tudi čitatelji „Slovenskega Naroda“ o tem uverjeni, navedemo tu te duhovito pisane vrstice, ki so bolj proti našemu starosti prof. Einspielerju, nego proti društvu sv. Cirila in Metoda samemu naperjene, ter se glasé:

„Slovenischer Schulverein. R. Einspieler als Bevollmächtigter des slovenischen Schulvereines in Laibach, hat für morgen Sonntag 7 Uhr Abends in katholischen Gesellenvereins-hause eine constituirende Versammlung für eine hiesige Ortsgruppe einberufen. Wir wünschen viel Glück und a bisserl Kleingeld dazu. Die Kärntner Slovenen, mit Ausnahme der Consorten des P. Einspieler, sind Anhänger der deutschen Schule.“ (???)

Mi temu neosnovanemu napadu ničesar ne odgovarjamo, pristavljamo pa le samo vprašanje: „Je li tako ravnanje od strani magistrata ali njegovih organov postavno dovoljeno?“ Na to vprašanje prejeli bi radi od kompetentne strani odgovor.

Omeniti mi je končno še, da se je po sklepu zborovanja razvnela prav živahna zabava. Napitnic bilo je mnogo in splošno se je obžalovalo, da je bil g. Ivan Hribar iz Ljubljane zadržan, priti osobno k našemu zborovanju, da bi nam bil natančneje poročal o Ljubljanskem društvu in o podružnicah sploh. Njegovega prihoda smo se prav iz srca vsi tukajšnji Slovenci veselili, ker poznamo ga kot vrlega in značajnega narodnjaka ter vemo njegove zasluge za naš narod čeniti.

Gosp. Justin potrudil se je tudi in zbral za ta večer okolu sebe slovenske pevce, ki so nas prav izvrstno zabavali, prepevaje nam milozvočne domače pesni. — Vsestransko izrekla se je pri tej priliki želja, naj bi se v najkrajšem času ustanovilo v Celovci „slovensko pevsko društvo“ s početka v ožjem zmislu, a v teku časa na podlagi pravil. — V to svrhu je tukajšnje katoliško rokodelsko društvo tudi pevcem že radovoljno in brezplačno prepustilo svojo pevsko sobo z glasovirjem vred za pevske vaje in za slučaj pevskih produkcij tudi svojo lepo prostorno dvorano, s popolnim gledališkim odrom oskrbljeno. — Ni dvojbe tedaj, da se bode g. Justin te prilike sedaj s podvojenim veseljem poprijel in nadejam se, da vam bodem mogel v teku časa poročati, da se je v Celovci jelo tudi v začetki slovenskega petja napredovati in gibati. — Mi vsaj bomo storili vse, kar se po postavni poti storiti dá, da bode tukaj toli prezirani in zaničevani Slovenec tudi v Celovci imel svoje zavetje, in razveseljevanje mej svojimi. Potlačili nas Nemci tudi tukaj ne bodo, in naj še tako napno svoje sile. — „Slovan gre na dan!“ — Danes zvečer ob 8. uri ima Celovška slovenska čitalnica svoj redni občni zbor v gostilnici „pri Fortunu“.

S Slovenskega Štajerskega 28. okt. (Naše zemljišne knjige.) Naše zemljišne knjige so se zadnja leta na novo napravile, deloma se pa še delajo. Žal, da so nove zemljišne knjige polne napak, da se strankam stare, pri graščinah narejene zemljišne knjige boljše zde. S prav malimi izjemami sme se o novih zemljišnih knjigah trditi, da so nekateri zemljišni uložki le slučajno prav. Nasledki slabih zemljišnih knjig se že čutijo, ker so obroki za popravila večinoma zamujeni in ker je spakedrano delo že postalo pravoveljavno, na veliko škodo zemljišnemu kreditu.

Tu zapazi marsikateri upnik — prepozno — da so nove zemljišne knjige njegovej terjatvi dale vse drugo manj vredno hipoteko, marsikateri lastnik je ob posest, nekateri pa so prepisani na zemljišča, katerih neso nikdar imeli. Polagoma zapazijo stranke ali pa evidenčni geometer napake in kar v tolpah romajo posestniki „v graščine“ (k sodnijam), da se uredi zemljiščne knjige. Vse to romanje pa prouzročuje neprimernih troškov. V nekaterih slučajih bile so napake v zemljišnih knjigah že uzrok, da so se pričele drage pravde. S kratka, pritožbe o naših novih a slabih zemljišnih knjigah so splošne, a opravičene.

Da so pa zemljišne knjige tako slabe in napake, krivo je predsedstvo okrožne sodnije Celj-

ske. Po postavi naj bi se zemljišne knjige delale pod neposrednim vodstvom predsednika sodišča prve instance, in predsednika sme kak sodnik v tem vodstvu zastopati. Naš predsednik pa je vodstvo pri novih zemljišnih knjigah stalno mladim pristavom izročil in je samo podpisaval, kar je bilo dodelanega. Sicer se je pa samo na to gledalo, da so bile zemljišne knjige hitro gotove in ker so bili sodniki, ki so bili prvi gotovi, odlikovani, hitelo je vse na vse pretege in zemljišne knjige bile so res kmalu dovršene, pa kako? Gospoda predsednika pristavi so delali in delajo — ljudstvo ima pa škodo. Naj bi vsaj nove zemljišne knjige in njih ogromne napake napotile našega predsednika, da bi šel v pokoj. Saj mu vendar ne more biti prijetno, da ima napake zemljišnih knjig vsak ljubi dan na žlici. Vrh tega ima pa tudi že nad 40 let — bil bi torej že čas!

Domače stvari.

— (Narodne tiskarne občni zbor) je v soboto 31. t. m. ob 6. uri, na kar opozorjamo gg. delničarje. Na dnevnem redu je volitev novega upravnega odbora.

— (Knezoškof dr. Misija) poklonil je duhovskemu podpornemu društvu kranskemu 100 gld. veteranskemu društvu in Cecilijinemu društvu pa po 50 gld.

— (Premeščeni) je c. k. major Teodor Drenik, naš rojak, od pešpolka baron Weber št. 22, k pešpolku Karl I. kralj Rumunski št. 6.

— (Poročil) se je včeraj g. Jurij Vučković, trgovec v Trstu z gospico P. Moro, iskreno Slovenko.

— (Odbor „slovenskega delalskega pevskega društva Slavec“) usoja si slavnemu občinstvu naznanjati, da bode društvo na vseh Svetnikov dan ob 4. uri popoldne na gomili pokojnega Bleiweisa in Jurčiča pelo naslednje pesni: „Oče naš“, F. Stegnarjevo, „Na gomili“, P. A. Hribarjevo, „Nagrobno“ in „Nad zvezdami“. — Gospodje pevci pak se prosijo v nedeljo popoldne točno ob 2. uri udeležiti se glavne pevske vaje v društveni sobi.

— (Matici Slovenski) so na novo pristopili od 10. junija sledeči gospodje kot udje: Bergant Lovro, župnik v Gorenjem Logatci; Bizjak Vinko, župnik v Laporji; Bizjan Ivan, c. kr. kazniški kurat v Begunjah; Bralno društvo v Šempasu pri Gorici; Bratina Anton, veleposestnik na Ustiji; Brezovšek Dav., župnik pri Martinu na Pohorju; Čitalnica v Ormoži; Čotar Josip, učitelj v Zgoniku; Dolenec Karol, župan in posestnik v Vipavi; dr. Fraidl Josip, c. kr. sodn. pristav na Vrhnikih; Gerdadolnik Fran, posestnik v Dolenjem Logatci; Golmajer Josip, kaplan na Bohinjskej Bistrici; Gostiša Mih., posestnik v Gorenjem Logatci; Illozsky Albin, kaplan v Vipavi; dr. Jelenc Josip, odgojitelj na Dunaji; Jurij Benedikt, župnik v Poličanah; Kerne Ivan, vodja ljudske šole v Gorenjem Logatci; Klobovs Ivan, kaplan v Štanjelu; gospa Kogolj Marija, posestnica v Gorenjem Logatci; Korman Fran, župnik v Mežici; Košar Jakob, župnik na Zgornji Polskavi; Koželj Anton, duhovni oskrbnik v Skopem; Krajnc Vekoslav, belež. koncipijent v Ormoži; Kralj Ignacij, bogoslovec v Gorici; Kralj Jos., župnik pri D. M. v Puščavi; Kramer A. c. kr. okr. tajnik v Gor. Logatci; Kunstič Iv., učitelj v Sevnici; Lavrenčič M., posestnik in dež. poslanec na Vrhpolji; Lednik A. kaplan v Žavci; Lenček Fr., veleposestnik itd. na Blanci; Levec Anton, c. kr. sodn. pristav v Sevnici; gospa Mayer Karolina, posestnica itd. v Vipavi; Mavrič Ivan, župnik na Ustiji; Mesar Ivan, župnik in duhovni svetovalec na Bohinjskej Bistrici; Mlakar Ivan, kaplan v Pazinu; Novak Josip, župnik v Povirji; Petan Fran, župnik pri sv. Vencelji; Petrič Martin, posestnik v Dolenjem Logatci; Prešern Ivan, kaplan v Sevnici; Razboršek Josip, dekan na Bledu; Rozman Robert, redovnik v Varaždinu; Rudolf Ivan, učitelj na Vrabčah; Rybař Otokar, pravnik na Dunaji; Sedej Andrej, strojevodja v Seegrabnu pri Ljubnem; Silvester Franc, trgovec v Vipavi; Skubin Anton, c. kr. vadniški učitelj v Gorici; Smolč Josip, posestnik v Dolenjem Logatci; Soršak Ignacij, posestnikov sin v Kropi; Stajer Fran, c. kr. notar v Metliki; Starkl Mijo, c. kr. kancelist v Sevnici; Širca Josip, trgovec v Žavci; Škerjanc Rok, nadučitelj v Makolah; dr. Šmidinger Karol, c. kr. notar v Kameniku; Šola v Metliki; Štubelj Leopold, bogoslovec v Gorici; Šufraj Daniel, c. kr. okr. sodnik v Velikih Laščah;

Teran Ivan, duhovnik v Štorjih; Vezjak J., učitelj v Slatini; Volkar Andrej, c. kr. okrajni komisar v Karlinu na Oškem; Vrnkar Radoslav, učitelj v Makolah; Zajec Fran, c. kr. gozdar v Gorenjem Logatci; Zarnik Josip v Vipavi; dr. Zbašnik Fr., c. kr. vladni koncipist v Ljubljani; Žigon Fran, bogoslovec v Gorici, — vsi kot letni plačniki.

— (Novemberski advancement.) Mej gospodi častniki, ki spadajo, ali se po novi stopinji prištevajo našim domačim polkom in lovskim batalijonom avansovali so naslednji: Stotnik Žiga Klug, pri 9. lovskem batalijonu, imenovan je majorjem pri domačem pešpolku baron Kuhn; stotnikom prvega razreda imenovan je stotnik drugega razreda: Miroslov Thoman, pri topničarskem polku vojvoda Leopold Bavarski št. 7; stotnikoma prvega razreda sta nadalje imenovana: Ivan Polajnar in Teodor Praner, 97. pešpolka kralj srbski Milan I., oba v polku. Stotniki drugega razreda imenovani so nadčastniki: Jakob Modrijan, pešpolka št. 97, Hugon Clausnitz istega polka, Eugen Konschegg 17. pešpolka, vsi trije v svojih polkih. Nadčastnik postal je častnik Alojzij Bergkesel v 17. pešpolku. Častniki postali so kadetje: Raimund Udy, Josip Pelikan, Fran Michel, vsi trije 97. pešpolka; Karol Bruner, v pešpolku št. 17, Gustav Garzarolli pl. Thurnlack, v koroškem pešpolku baron Dahlen št. 7; pri konjici: Ernst grof Wurmbbrand-Stuppah, v husarskem polku Fran knez Liechtenstein št. 9; pri topničarstvu: Ivan Klein (sin mestnega odbornika tiskarja A. Kleina) topničarskega polka pl. Gerlich št. 14, prvi teški baterijski diviziji št. 26. V rezervi postali so nadčastniki: Robert Folius v 97. pešpolku; pri lovcih: Tilen Kastrevc, 7. lovskega batalijona; Karol Tambornino v trdnjanskem batalijonu št. 12. Častnikom imenovan je kadet Anton Jeras, v topničarskem polku baron Hartlieb št. 13. Majorja avditorja imenovana sta stotniki avditorja dr. Jos. Gottlieb, pešpolka baron Kuhn št. 17, pri garnizijskem sodišču v Ljubljani, in Miroslov Pogačnik (naš rojak) garnizijskega sodišča v Temešvaru z določbo, da ostaneta pri dotičnih sodiščih.

— (Prememba posestva.) Hišo št. 15 v Gradišči dosedaj lastnina veletržca g. Josipa Kušarja, kupil je za 9700 gld. dosedanji gostilničar pri „Šiki“ g. Andrej Črne.

— (Iz Celja se nam piše: Dne 27. t. m. je na tukajšnjem kolodvoru zvečer, ko je prišel mešani vlak iz Maribora, žena paznika železniških premen na Zidanem mostu Štora skočila z vlaka, predno je popolnoma obstal. Štota je prišla z obema nogama pod vagonovo kolo, ki ji je tudi obe nogi nad gležnjema zdrobilo. Prenesli so jo v Celjsko bolnišnico. — Drugi dan pa je v Celji železnišk težak strehe na vagonih pometal in ni zapazil, da se je k vagonu, na katerem je ravno delal, priklenila mašina. Mašina potegne, ubogi delavec pa pade na tir in obleži mrtev. — Isti dan je nekega čevljarja v Celji na ulici mrtvoud zadel. Čevljar je kmalu umrl. — V kurirskem vlaku po noči mej 28. in 29. t. m. našli so na postaji v Poličanah v kupeji prvega razreda potovalca, ki se je mejpotom sam umoril.

— (V Gorici) dogodilo se je preteklo nedeljo več nesreč. Dva zakonska šla sta zvečer z jednim sinkom v krčmo, pustivši doma dva otroka, od katerih je bil eden 3 1/2, drugi poldrugo leto star. Otroka sta petrolejevo svetilnico prevrnila in začelo je goreti. Ko so tuji ljudje ogenj zapazili, in vrata ulomili, bil je starejši otrok mrtev, mlajši pa tako ožgan, da je v malo trenutkih dušo izdihnil. Ogenj so pogasili. — Gosp. E. B., avkultant pri okrožni sodnji v Gorici, šel je v Vertojbo na lov. Meneč, da strelja na jerebice, zadel je nekega kmeta v prsi in obraz tako močno, da so ga nevarno ranjenega prepeljali v bolnico. — Nek trgovski agent prerezal si je vrat, a rana ni smrtna. — Pri Stražišči skočil je nek pek v Sočo, a delavci so ga še živega izvlekli.

— (Kako se časi spreminjajo.) Nemci v Celovci že od nekdaj ne morejo trpeti Kranjca. Zatorej skozi vse leto čuješ prav nesramne psovke, ki so le nemškimi Korošcem prirojene in jih nosijo že na jezikih. Pogostoma čuješ: „Dummer Kraner“, „verstockter Windischer“, „windischer Esel“, „kranerischer Lummel“ itd. — Kedar se k slabemu vremenu pripravlja, čuješ pogostokrat: „ja da Kraner schieben“, sploh z jedno besedo rečeno, vse se stori, da se le grdi Kranjca. — Vendar pa je prišel čas, da so se Korošci pokorili in da sedaj jako težko čakajo na Kranjce, namreč na kranjske me-

sarje, ki naj bi jim prinesli v Celovec mesa in slanine (špeha) ter jih tako zopet za leto dni oskrbeli z živem. Ti mesarji iz Kranjske, ki vozijo navadno vsako leto o tem času semkaj na trg svinjino in surovo slanino, katere v Celovci drugače niti ne dobiš, izostali so letos, ali pa so bili; doslej po slabem vremenu zadržani, da neso prišli na veliki somenj, ki traja 14 dni, tu sem v Celovec. Zaradi tega čuješ sedaj vsak dan po trgu stokanje, javkanje in škripanje z zobmi in vse povprašuje: „San de Kraner schon do“; „O Jeses, no immer koan Speck am Plotz“; „s is zum derplotzen met dese Kraner-Fleischerhauer“; „Maria, wonn kummen denn de Kraner, — scho koan Speck mehr z' krign“ itd. — Jaz pa pravim: „Nur nicht brummen, de Kraner wer'n schon kummen!“ — Ali se ne spremi-njajo časi?

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Carigrad 30. oktobra. Veleposlaniki imeli so včeraj shod, pri katerem so se pogo-varjali o konferenci. Srbski poslanik objavil je Porti že znani srbski odgovor na veleblastij kolektivno noto.

Pariz 30. oktobra. Atentatovec neče po-vedati svojega imena niti nagibov. Ko ga je policijski načelnik zaslišaval, priznal je, da je z namenom ravnal. Freycinet poznal je samo po fotografiji. Jezen je bil nanj, ker mu je škodoval na spoštovanji, časti in premoženji. Več bode le svojemu odvetniku povedal. Misli se, da je zlodejec s Korzike, a da ni Italijan.

Bukarešt 30. oktobra. Vlada je ukre-nila, da se iztira dvanaest židovskih časnikar-jev, kakor pišejo listi, ker so Rumunsko na-padali.

Dunaj 29. oktobra. Odvetnik Lichtenfels se je zaradi denarnih zadreg ustrelil.

Gradec 29. oktobra. Cesar pomilostil je grofa Henrika Attemsa, ki je bil obsojen na tri tedne v zapor, ker je jednega slugo tepel. Kazen premenila se mu je v globo 500 gld, in jedenteden-ski hišni zapor.

Pariz 29. oktobra. Danes dopoldne ustrelil je nekdo s samokresom na voz, v katerem se je vozil Freycinet iz ministerskega sveta v palačo vnanjega ministerstva. Nihče ranjen. Napadovalca so prijeli.

Javna zahvala.

Zopet se je pokazala radodarnost in blago-dušnost Slovencev unetih za svoj narod. Okrajna posojilnica Ljutomerska blagovolila je podpiralni za-logi slovenskih vseučilišnikov v Gradci podariti 80 gld. Podpisani odbor se je za ta velikodušni dar v imenu vseh dijakov, kojim pride ta svota v prid, na tem mestu iz srca javno zahvaljuje.

V Gradci 26. oktobra 1885.

Za odbor:

Vseučilišni profesor Cand. phil.
dr. Gregor Krek, Janko Bezjak,
predsednik. tajnik.

Tuji:

29. oktobra.

Pri stonu: Mensch z Dunaja. — Urbas, Steiner iz Prage. — Rosenkerg iz Zagreba. — Dr. Binter iz Kam-nika. — Modisten z Dunaja.

Pri stolu: Pollak z Dunaja. — Margam iz Ce-lovca. — Staudinger iz Gradca. — Hocheimer z Dunaja. — Behofschitz iz Linca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
29. okt.	7. zjutraj	726.06 mm.	2.8° C	z. svz.	d. jas.	0.3 mm.
	9. pop.	726.83 mm.	6.2° C	m. svz.	obl.	
	9. zvečer	728.51 mm.	4.6° C	z. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 4.5°, za 3.6° pod normalom.

Vremensko poročilo 28. oktobra. Zračni tlak je jako nejednako razdeljen po Evropi. Na zapadu je višji, na severu, vzhodu in jugu pa nižji. Temperatura je nizka. Vreme večidel oblačno in v več krajih deževno. V Istri in Valahiji nevihta, Trstu toča, Ischlu sneg. — Pričakovati severozapadne vetrove, semtertja oblačno in dež, semtrtja pa jasno, sploh pa jako hladno vreme.

Kdor pristno Brnsko volneno blago

dobivati želi, obrne naj se z zaupanjem na (517—9)
najstarejšo Brnsko firmo za sukno
Meter po 2—7 gld. **MORITZ BUM v BRNU.** Ustanovljeno 1822.

Dunajska borza

dné 30. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gld. 40	kr.
Srebrna renta	82	85	"
Zlata renta	109	30	"
5% marcna renta	99	80	"
Akcije narodne banke	865	—	"
Kreditne akcije	2-4	30	"
London	125	10	"
Srebro	—	—	"
Napol	9	93 1/2	"
C kr. cekini	5	93	"
Nemške marke	61	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	126	50
Državne srečke iz l. 1864	100	171	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109	10	"
Ogrska zlata renta 4%	98	75	"
5% papirna renta 5%	90	80	"
5% štajerske zemljišče odvez oblig	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	116	50
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	40	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	50	"
Kreditne srečke	100	176	25
Rudolfove srečke	10	17	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	98	25
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	183	50	"

Poslano.

(7—37)

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE

GLESSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujoče pice,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine I
želodca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

V NARODNI TISKARNI v LJUBLJANI

dobi se knjižica

„Tisočletnica Metodova.“

Spisal duhoven ljubljanske škofije.

Cena 10 kr.

Cisti dobiček te knjižice namenjen je v podporo slovenskega šolstva osnovani „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

(518—11)

Trgovski pomočnik,

izurjen prodajalec specerijskega blaga in železnine, zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službe na Do-lenjskem ali Spodnjem Štajerskem. — Ponudbe naj se pošli ljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(641—1)

Lastna skušnja

je naj-boljša!

Kdor dvomi, katero sredstvo bi rabil proti revmatizmu ali bolečemu trganju po udih, kupi naj za 40 kr. steklenico

pristnega

PAIN-EXPELLER

z morskim mačkom.

Sedemnajstletna skušnja in mnogobrojni vspehi jamčijo, da se 40 kr. ni zastonj izdalo. Dobi se sko-raj v vseh lekarnah*. Glavna zaloga: Lekarna pri Zlatem levu v Pragi, Staro mesto.

* V Ljubljani: E. Birschitz, lekar. V Mariboru: J. W. König, lekar.

(613—5)

Umrlji so:

27. oktobra: Marija Stenove, delavka, 60 let, Kravja dolina šte. 1, za krvavenjem pljuč. — Marija Petek, hišna oskrbnica, 48 let, Gospodske ulice št. 6, za vodenico.

29. oktobra: Cecilija Šegatin, gostija, 57 let, Kravja dolina šte. 11, za jetiko.

V deželnej bolnici:

26. oktobra: Janez Poljanec, gostičev sin, 15 let, za vodenico. — Janez Sluga, gosač, 71 let, za starostjo.

27. oktobra: Franco Svete, dninar, 29 let, za jetiko. — Josip Okorn, dninar, 45 let, za srčno hibo. — Urša Modic, go-stija, 72 let, za starostjo.

Kröma

v kakem malem mestu, trgu ali večjem kraju na dobrem prostoru išče se v najem. — Natančneje pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(640—1)

Št. 12.580.

(634—1)

Dijaške ustanove.

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjeni sta pri magistratu dve mesti cesar Fran Josipovih, po Ljubljanski mestni občini ustanovljenih štipendij po 50 gld. na leto.

Pravico do teh štipendij, katere podeljuje mestni odbor Ljubljanski, imajo ubožni, v Ljubljano pristojni, ali ko bi taci ne bilo, sploh na Kranj-skem rojeni, tukajšnje realko obiskujoči dijaki.

Prošnje, katerim je priložiti krstni in ubožni list, potem pa šolski spričevali zadnjih dveh seme-strov, uložé naj se do 30. novembra t. l. pótom šolskega ravnateljstva pri magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 28. dan oktobra 1885.

Župana namestnik: Vončina.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zopet vse bo-lezni v želodec,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihne-nje, kislo podiranje, šči-panje, katar v želodci, zgago, da se ne nara-ja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli, (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v že-lodci, preobloženje že-lodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper boleznii na vr-nici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Frave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Go-rici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmied. V Kranj: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radov-ljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjei Loki: lekar Karol Fabiani. V Reki: lekar Ant. Mizzan.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš iz-delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Frave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnene be-sele: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske ma-tere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sod-niško spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim zname-njem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki ne-majo teh znakov istinitosti, naj se zavrzijo kot po-narejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj na-znani, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (90—39)

NEUSTEIN-ove

posladkorjene

KRI ČISTEČE PILE

SVETE ELIZABETE.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, némajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v mož-janih in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

J dna skatljica s 15 pilami veča 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, veča samo 1 gld. a. v.

(58—4)

Svarjenje! Vsaka škatljica, ki néma firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Fazit se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neupli-nega ali četa škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji Gabriel Piccoli.